

KLAGANDE

[REDACTED]

[REDACTED]

MOTPART

Försäkringskassan

ÖVERKLAGAT BESLUT

Försäkringskassans beslut 2022-03-01, bilaga 1

SAKEN

Assistansersättning

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten upphäver Försäkringskassans beslut och visar målet åter till Försäkringskassan för ny prövning i enlighet med skälen för avgörandet.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Försäkringskassan beslutade den 1 mars 2022 att inte ändra sitt tidigare beslut att [REDACTED] inte får fler timmar med assistansersättning, se bilaga 1.

[REDACTED] yrkar att han ska beviljas ytterligare assistansersättning.

Försäkringskassan anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

[REDACTED] har begärt utökning av redan beviljad assistansersättning om 36 timmar per vecka, varför Försäkringskassan på nytt utrett hans behov. I den nya bedömningen har Försäkringskassan bedömt att [REDACTED] grundläggande behov uppgår till 17 timmar och 48 minuter per vecka, varför någon utökning inte kan ske. Däremot är det tidigare beslutet alltjämt gällande.

Efter att Försäkringskassan fattade sitt beslut har bestämmelsen i 9 a § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, ändrats. Det är 6 och 7 punkten som är relevant för prövningen i förevarande mål. Av övergångsbestämmelserna till ändringen framgår att den nya lydelsen träder i kraft den 1 januari 2023, men att äldre bestämmelser gäller för personlig assistans som avser tid före ikraftträdandet.

Av handlingarna i målet framgår att [REDACTED] sedan tidigare beviljats 36 timmar assistansersättning per vecka, sedan den 26 februari 2015. Det beslutet har inte tidsbegränsats, och det har inte framkommit att det skett någon omprövning efter det. Det i målet överklagade beslutet är daterat den 1 mars 2022, och avser således i vart fall till viss del tid före ikraftträdandet av ändringen i LSS, men får förutsättas även avse tid efter ikraftträdandet. Förvaltningsrätten bör inte som första instans pröva frågan om [REDACTED]

██████████ grundläggande behov enligt punkterna 6–7 i 9 a § LSS, då det saknas tillräcklig utredning kring hans behov utifrån den nya bestämmelsen. Det bedöms dock som sannolikt att omfattningen av ██████████ grundläggande behov kan uppgå till mer än 20 timmar i veckan mot bakgrund av den information om hans behov som finns tillgänglig i målet. Redan av denna anledning bör Försäkringskassans beslut upphävas, och målet visas åter till Försäkringskassan för ny bedömning av ██████████ rätt till assistansersättning, såväl avseende perioden före lagändringen som efter. Förvaltningsrätten saknar av denna anledning skäl att pröva övriga delar av Försäkringskassans beslut, då prövningen av rätten till assistansersättning behöver hållas ihop.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (FR-12)

Alexandra Braf
tf. rådman

I avgörandet har även nämndemännen Richard Appelbom, Matts Eriksson och Staffan Linder deltagit.

Ombud:

[REDACTED]

Avser: [REDACTED]

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALAINKOM: 2022-04-21
MÅLNR: 2373-22
AKTBIL: 2

Omprövning av beslut om assistansersättning

Beslut

Försäkringskassan ändrar inte beslutet som fattades den 10 januari 2022.

Beskrivning av ärendet

Det tidigare beslutet

Försäkringskassan beslutade den 10 januari 2022 att du inte fick fler timmar med assistansersättning. Anledningen till beslutet var att ditt hjälpbehov med grundläggande behov inte överstiger 20 timmar per vecka vid en ny bedömning.

Din begäran om omprövning

Du har begärt omprövning av beslutet. I omprövningsbegäran beskrivs skäl till varför beslut om assistansersättning ska ändras.

Försäkringskassan har gått igenom ärendet på nytt, beaktat vad som har framförts och gjort en ny prövning.

Motivering till beslutet

Förutsättningar för rätten till fler timmar

När rätten till fler timmar prövas ska Försäkringskassan ta ställning till om den försäkrade har rätt till de extra assistanstimmarna som ansökan gäller. Det är bara det totala antalet beviljade timmar som Försäkringskassan är bunden av vid prövning av ansökan om utökad assistansersättning (KRNG 6645-10, domsnytt 2012:009). Det innebär att en försäkrad inte kan beviljas fler timmar om rätt till assistansersättning inte längre finns eller om det totala antalet assistanstimmar inte ska utökas vid tillämpning av gällande författningar, rättspraxis och annan normering. En ansökan om fler timmar kan inte resultera i att den enskilde får färre timmar.

Om de grundläggande behoven inte överstiger i genomsnitt mer än 20 timmar i veckan har den försäkrade inte rätt till fler assistanstimmar. Detsamma gäller om de grundläggande behoven överstiger i genomsnitt mer än 20 timmar i veckan men det totala antalet timmar blir färre än i det tidigare beslutet. Ansökan eller anmälan om fler timmar avslås. Den försäkrade har rätt till lika många assistanstimmar som tidigare eftersom det är det tidigare beslutet som gäller.

Försäkringskassans bedömning efter omprövning

Utifrån det underlag som finns i ärendet gör Försäkringskassan vid omprövningen samma ställningstagande som beslut daterat den 10 januari 2022.

GF Omprövning
Linnéa Olofsson, 010-119 66 65

Datum
2022-03-01

Personnummer

Försäkringskassan bedömer att de medicinska underlagen styrker att du tillhör personkretsen grupp 1 enligt 1 § LSS.

Försäkringskassan bedömer att du har en stor och varaktig funktionsnedsättning och har behov av ett personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer avseende hjälp med dina grundläggande behov.

I beslut daterat den 10 januari 2022 har Försäkringskassan beviljat assistansersättning med i genomsnitt 36 timmar per vecka.

Försäkringskassan bedömde att ditt behov av assistans med grundläggande behov, utifrån dagens rättspraxis och normering, var 17 timmar och 48 minuter per vecka. Anledningen till det var att du fick mindre tid inom på- och avklädning och personlig hygien än tidigare beslut. Försäkringskassan avslog därför din ansökan om fler timmar assistansersättning, men du fick behålla de timmar som du var beviljad sedan tidigare beslut.

Utifrån de yrkanden som har lämnats in gällande dina hjälpbehov finner Försäkringskassan inget stöd att ändra bedömningen som gjordes i beslut daterat den 10 januari 2022. Försäkringskassan finner vid omprövningen att dina grundläggande behov sett till nuvarande rättspraxis, normering och aktuell utredning av hjälpbehov har minskat sedan tidigare beslut och bedöms inte överstiga 20 timmar per vecka. Eftersom de grundläggande behoven inte överstiger i genomsnitt mer än 20 timmar i veckan, finner Försäkringskassan vid omprövningen att du inte har rätt till fler assistanstimmar. Tidigare beslut om att du får behålla de timmar som du var beviljad i tidigare beslut kvarstår.

Försäkringskassan kommer att bemöta de enskilda synpunkterna nedan i den ordning som finns i begäran om omprövning.

I begäran av omprövning har följande synpunkter inkommit:
Toalettbesök en DV-dag, 10 minuter/tillfälle x 5,5 tillfällen/dag + 1 tillfälle/varannan natt
Toalettbesök en ledig dag, 10 minuter/tillfälle x 7,5 tillfällen/dag + 1 tillfälle/varannan natt
Dusch, 25 minuter/dag
Morgonhygien, 15 minuter/dag inklusive roll on och hårvård
Kvällshygien, 15 minuter/dag inklusive roll on och rakning
Tandborstning, 3-5 minuter/tillfälle x 2 tillfällen/dag
Handtvätt före och efter måltider en ledig dag, 3-5 minuter/tillfälle x 10 tillfällen/dag
Handtvätt före och efter måltider en DV-dag, 3-5 minuter/tillfälle x 8 tillfällen/dag
Handtvätt före och efter toalettbesök, 3-5 minuter/tillfälle x 13 tillfällen/vecka
Nagelvård, 10 minuter/vecka
Matning, 5 minuter/dag i hemmiljö 10 minuter/måltid
På- och avklädning, 10 minuter/tillfälle x 2 tillfällen/dag
Extra ombyten, 10 minuter x 3 tillfällen/vecka

Yrkar på hjälp med kommunikation, tillsyn samt aktiverings- och motivationsinsatser som grundläggande behov.

Personlig hygien:

Hjälp med personlig hygien avser att hålla människokroppen ren från smuts och andra ohälsosamma ämnen. Det är alltså endast hjälp som syftar till att hålla kroppen ren från smuts och andra ohälsosamma ämnen som kan godtas som det grundläggande behovet personlig hygien. För att ge rätt till assistansersättning ska hjälpen dessutom vara av mycket privat eller integritetskänslig karaktär.

GF Omprövning
Linnéa Olofsson, 010-119 66 65

Datum
2022-03-01

Personnummer

Det finns hjälpbehov som alltid betraktas som grundläggande behov eftersom syftet med hjälpen alltid är att hålla kroppen ren. De hjälpbehoven är att tvätta hår och kropp (inklusive tänderna), och att torka sig efter att man har tvättat sig. Även hjälp med att sköta toalettbehov ingår. Det finns också hjälpbehov som aldrig betraktas som grundläggande behov, även om de ligger nära hygienåtgärder, eftersom syftet med hjälpen aldrig kan vara att hålla kroppen ren. För att ge rätt till assistansersättning ska hjälpen dessutom vara av mycket privat eller integritetskänslig karaktär.

I beslut daterat den 10 januari 2022 har Försäkringskassan godtagit tid för personlig hygien med 14 timmar och 33 minuter per vecka. Försäkringskassan finner vid omprövningen inga skäl att göra en annan bedömning. Anledningen till det är att godtagen tid för hjälpinsatser med personlig hygien redan tillgodoser ditt hjälpbehov av att hålla kroppen ren sett till beskrivning av din funktionsnedsättning i medicinska underlag. Försäkringskassan har endast godtagit tid för aktiva hjälpinsatser med personlig hygien som grundläggande hjälpbehov. Tid som kan uppstå innan eller under moment såsom väntetid eller handräckning kan inte godtas som grundläggande hjälpbehov.

Yrkad tid för hjälp med roll on, hårvård och rakning kan inte godtas som grundläggande hjälpbehov. Anledningen till det är att momentet inte syftar till att hålla kroppen ren från smuts och andra ohälsosamma ämnen.

Ingen tid för personlig hygien kan beräknas som ett annat personligt behov eftersom de grundläggande behoven inte överstiger 20 timmar per vecka.

Måltider:

För att hjälp med måltiden ska bedömas vara ett grundläggande behov krävs att den försäkrade behöver hjälp att inta måltiden. Övriga moment runt måltiden som hjälp med att laga mat, duka fram och av mat, att få mat på tallriken, att skära och dela mat anses inte vara hjälp med grundläggande behov.

I beslut daterat den 10 januari 2022 har Försäkringskassan godtagit tid för måltider med 35 minuter per vecka. Försäkringskassan finner vid omprövningen inga skäl att göra en annan bedömning. Anledningen till det är att den godtagna tiden bedöms tillgodose ditt hjälpbehov av att inta måltider sett till utredning och beskrivning av din funktionsnedsättning i medicinska underlag. Tid för handräckning och motivation är hjälpbehov som inte kan godtas som grundläggande hjälpbehov vid måltider.

Ingen tid för måltider kan beräknas som ett annat personligt behov eftersom de grundläggande behoven inte överstiger 20 timmar per vecka.

Kommunicera med andra:

Ett grundläggande behov av assistans för att kunna kommunicera med andra innebär att personen med funktionsnedsättning behöver ha ytterligare en person, det vill säga den personliga assistenten, närvarande för att en kommunikation över huvud taget ska vara möjlig.

För att kommunikation ska bedömas som ett grundläggande hjälpbehov krävs att tre förutsättningar är uppfyllda. En annan person (den personliga assistenten) ska behöva

- kunskap om kommunikationsformen
- kunskap om funktionsnedsättningen
- särskild kunskap om personen med funktionsnedsättningen.

I beslut daterat den 10 januari 2022 har Försäkringskassan inte godtagit tid för kommunikation. Försäkringskassan finner vid omprövningen inga skäl att göra en annan bedömning.

Försäkringskassan har förståelse för att du har svårigheter med att kommunicera och hakar upp dig eller blir frustrerad när du inte kommer vidare. Försäkringskassan bedömer emellertid att dina kommuniceringssvårigheter inte medför att du behöver ha ytterligare en person med särskild kunskap om dig, det vill säga den personliga assistenten, närvarande för att en kommunikation över huvud taget ska vara möjlig.

Att stötta dig och komma vidare i ett samtal för att bli förstådd bedöms inte vara ett hjälpbehov som kan godtas som det grundläggande behovet kommunikation, enligt lagens mening. Försäkringskassan bedömer utifrån gällande rättspraxis att du inte är i behov av hjälp att kommunicera med andra som ett grundläggande behov.

Ingen tid för kommunikation kan beräknas som ett annat personligt behov eftersom de grundläggande behoven inte överstiger 20 timmar per vecka.

Hjälp som kräver ingående kunskaper:

För att beviljas tid för behovet ingående kunskap ska hjälpbehovet vara kopplat till en psykisk funktionsnedsättning som medför att man behöver hjälp med de fyra första grundläggande behoven gällande personlig hygien, av- och påklädning, måltider samt kommunikation. Det handlar då om situationer där en person på grund av en psykisk funktionsnedsättning är helt oförmögen att sköta sin hygien, att klä sig, äta eller att kommunicera. I dessa fall kan personen vara i behov av kvalificerade motiverings- och aktiveringsinsatser som är av sådan krävande art att de kan jämföras med handgriplig hjälp. Det innebär att personen på grund av sin psykiska funktionsnedsättning är i behov av hjälp från en person med ingående kunskaper om både personen och funktionsnedsättningen för att förmå denne att exempelvis äta.

Det kan även bli aktuellt med ingående kunskap om det syftar till att begränsa allvarliga konsekvenser av ett utagerande beteende. De ingående kunskaperna ska vara föranledda av kommunikationssvårigheter hos personen med funktionsnedsättning för att det ska vara ett grundläggande behov. Då kan man behöva tillsyn av övervakande karaktär med någon med ingående kunskaper om personen i fråga.

För att det ska vara fråga om aktiv tillsyn av övervakande karaktär krävs att det behövs frekventa ingripanden från assistenten. Det krävs att risken uppstår med en viss frekvens, det vill säga att någon ofta behöver ingripa. Man kan även beakta om det går att förutse behovet av tillsyn och ingripanden.

I beslut daterat den 10 januari 2022 har Försäkringskassan inte godtagit tid för hjälp som kräver ingående kunskaper. Försäkringskassan finner vid omprövningen inga skäl att göra en annan bedömning.

Försäkringskassan bedömer att du uppfyller det första kriteriet som innebär att man ska ha en stor och varaktig psykisk funktionsnedsättning.

Försäkringskassan finner vid omprövningen att du har funktionsnedsättningar med ett utåtagerande beteende som medför att du är i behov av viss tillsyn. Försäkringskassan bedömer emellertid att det inte framgår av medicinska underlag eller övrig utredning att du hamnar i sådana situationer som kräver tillsyn av övervakande karaktär för att minimera frekventa och allvarliga konsekvenser av ditt beteende.

Det hjälpbehov som beskrivs för att du ska klara att genomföra dina grundläggande hjälpbehov bedöms inte vara kvalificerade utan endast bestå av handräckning, hjälpa dig att hålla fokus och annat kringarbete. Anledningen till det är att det framgår att du

GF Omprövning
Linnéa Olofsson, 010-119 66 65

Datum
2022-03-01

Personnummer

endast är i behov av allmänna motivations- och aktiveringsinsatser, vilket innebär att de inte är kvalificerade och inte syftar till att helt förmå dig att själv utföra de grundläggande behoven. Gällande måltider så framgår det inte av utredning eller medicinska underlag att du är i behov av kvalificerade motiverings- och aktiveringsinsatser för att du överhuvudtaget ska få ditt behov av näring tillgodosett.

Gällande ditt yrkande om hjälp med ingående kunskaper till följd av din epilepsi, bedöms ditt behov av hjälp av någon med ingående kunskap inte vara en följd av din psykiska funktionsnedsättning.

Ingen tid för tillsyn kan beräknas som ett annat personligt behov eftersom de grundläggande behoven inte överstiger 20 timmar per vecka.

Försäkringskassan har vid omprövningen gått genom ärendet på nytt, tittat på hjälpbehoven och gjort en ny prövning av sakfrågan. Försäkringskassan finner inte anledning att ändra bedömningen om att det inte framgår av medicinska underlag att du kan beviljas tid för ytterligare assistanstimmar, som framgår i beslutet daterat den 10 januari 2022. Det tidigare beslutet bedöms vara korrekt och ändras därmed inte.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Det här beslutet är grundat på följande bestämmelser:

- 51 kap. 2–3 och 5 §§ samt 106 kap. 24 och 25 §§ socialförsäkringsbalken.
- 113 kap. 7 § socialförsäkringsbalken.

Är du inte nöjd med beslutet?

Läs på nästa sida om vad du kan göra.

Försäkringskassan

Linnéa Olofsson

Är du inte nöjd med beslutet?

Om du tycker att beslutet är fel kan du överklaga det. I så fall ska du skicka ett brev till den här adressen:

Försäkringskassan, OMP
Box 1015
551 11 Jönköping

Vi skickar sedan brevet tillsammans med samtliga handlingar i ditt ärende till förvaltningsrätten.

Vi måste få ditt brev inom två månader från den dag du tog del av beslutet. Brevet ska innehålla följande uppgifter:

- Vilket beslut som du vill överklaga.
- Hur och varför du vill att beslutet ska ändras.
- Ditt namn, personnummer, adress och telefonnummer.

Om du anlitar ombud behöver du ange ombudets namn, adress och telefonnummer.

Har du frågor?

Du är välkommen att ringa till mig, Linnéa Olofsson, på 010-119 66 65 eller till vårt kundcenter om du har några frågor.

Adress
Försäkringskassan, OMP
405 20 Göteborg

Webbplats
forsakringskassan.se

Telefon
0771-524 524

Organisationsnummer
202100-5521

Hur man överklagar

FR-12

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 2 månader

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Oftast är sista dagen för överklagande exakt 2 månader från det datum som tiden börjar räknas.

Exempel: Du fick del av beslutet den 21 december
→ tiden går ut den 21 februari.

Om samma datum inte finns i slutmånaden går tiden i stället ut på slutmånadens sista dag.

Exempel: Du fick del av beslutet den 31 december
→ tiden går ut den 28 februari.

Är sista dagen en lördag, söndag eller helgdag, mid-sommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha

och varför du tycker att kammarrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.